Course Unit Descriptor

Study Programme: МАС Филозофија

Course Unit Title: Филозофија средњег и новог века

Course Unit Code: 21FM015

Name of Lecturer(s): проф. др Уна Поповић

Type and Level of Studies: MA

Course Status (compulsory/elective): изборни

Semester (winter/summer): летњи

Language of instruction: српски језик

Mode of course unit delivery (face-to-face/distance learning): директна настава

Number of ECTS Allocated: 4

Prerequisites: Претходно стечена знања из филозофије новог века на основним студијама (положени испити).

Course Aims:

Циљ предмета је да упути студенте у оно што модерну филозофију разликује од схоластичке, али и да разјасни идеје које модерни филозофи преузимају од схоластичке филозофије. Нарочита пажња биће посвећена новом значењу које модерни филозофи придају филозофској терминологији позног средњег века. Детаљно ће се изучавати кључна дела модерних мислилаца, посебно Декартова, будући да су у њима садржани принципи на којима почива читава потоња филозофија.

Learning Outcomes:

Исход предмета је схватање критичког односа који модерни мислиоци успостављају спрам својих претходника и савременика. Тиме се студентима омогућава дубље разумевање кључних филозофа Новог века који управо кроз „критику“ реформишу филозофски дијалог у методу излагања контраста између властитих и туђих мишљења, истовремено је користећи као облик борбе за превласт свог становишта као темеља сваког мишљења и делања.

Syllabus:

Схоластичка филозофија: теме и термини. Декарт: реформа знања. Декарт: матхесис универсалис и просте природе. Декарт: Прва медитација - радикална сумња и дух. Декарт: Друга и Пета медитација - дух и есенција материјалних ствари. Декарт: Друга и Шеста медитација - однос између духа и тела. Декарт: Трећа и Пета медитација - о Божијој егзистенцији. Декарт: Четврта медитација - о истини и лажи. Хобс: о знању и материјализму – расправа с Декартом. Спиноза: критика Декарта. Спиноза: супстанција, атрибути и модуси. Спиноза: воља и слободно делање. Галилеј, Декарт, Њутн и Лајбниц: математичка физика. Лајбниц: монада. Лајбниц: реинтерпретација супстанцијалних форми и финалних узрока. Лајбниц: критика дуализма. Лајбниц: критика Спинозиног схватања супстанције. Лајбниц: критика Локових “идеја”. Баркли: скептицизам и атеизам. Баркли: реалистичко схватање идеје. Баркли: Бог и појам. Хјум: ново заснивање метафизике.

Required Reading:

Декарт, Рене, Реч о методи, СФД, Београд, 1952.
Descartes, Rene, Медитације о првој филозофији, у: Едмунд Хусерл, Картезијанске медитације, I, Извори и токови, Загреб, 1975.
Descartes, Rene, Основи филозофије, I дио, Матица хрватска, Загреб, 1951.
Спиноза, Барух де, Етика, Бигз, Београд, 1983. Спиноза, Барух де, Расправа о побољшању разума, Култура, Београд, 1956.
Спиноза, Барух де, Метафизичке мисли, у: Дамир Барбарић, Филозофија рационализма, Школска књига, Загреб, 1997.
Спиноза, Барух де, Расправа о Богу, човеку и његовој срећи, Графос, Београд, 1987.
Лајбниц, Г. В., Монадологија, Култура, Београд, 1957.
Лајбниц, Г. В., Нови огледи о људском разуму, Предговор, књиге I и II, Веселин Маслеша, Сарајево, 1986.
Лајбниц, Г. В., Теодикеја, Предговор и Расправа о сагласности вере са умом, Плато, Београд, 1993.
Баркли, Џорџ, Расправа о принципима људског сазнања, БИГЗ, Београд, 1977.
Хјум, Дејвид, Расправа о људској природи, Веселин Маслеша, Сарајево, 1983. Књига I, део I, III и IV; књига II, део

III; књига III, део I и II.
Хјум, Давид, Истраживање о људском разуму, Напријед, Загреб, 1988.

Weekly Contact Hours: 4	**Lectures: 2**	**Practical work: 2**

Teaching Methods:

У оквирима теоријске наставе биће одржавана предавања која ће проблемски представити кључне жижне тачке нововековне филозофије, са нагласком на међусобним утицајима које су мислиоци овог преиода извршили једни на друге, те на начин на који је њихово мишљење условило развој филозофије у потоњим епохама.

Knowledge Assessment (maximum of 100 points):

Pre-exam obligations	Points	**Final exam**	Points
Active class participation	-	written exam	-
Practical work	-	oral exam	30
Preliminary exam(s)	-	…….	
Seminar(s)	70		

The methods of knowledge assessment may differ; the table presents only some of the options: written exam, oral exam, project presentation, seminars, etc.